

Panem et circenses

Itsenäisyyspäivänä, tätä kirjoitettaessa, tyyni joulukuun alun pakkaspäivä on taas painumassa iltaansa. Lumiseen vaippaan kääriytyneenä kuiskailee äänetön luminen metsä salaisuuksiaan. Huurteen alle jähmettynyt luonto valmistautuu talven taitokseen, ja kevään kiihkeään kohinaan.

Kuluvaa vuotta on vietetty Suomen sodan, 1808 – 09, muisteluksissa. Suurvaltapolitiikan seurauksena alkaneen sodan lopputulos oli se että maa lopulta miehitettiin, ja vuosisatoja Ruotsin yhtenä maakuntana ollut maa oli nyt suuren Venäjän luoteinen suuriruhtinaskunta.

Samoin kuin Aleksanteri I lupasi että elämä Suomessa ei tulisi paljonkaan muuttumaan, lupaa tulevan Suur-Kokkolan johto Ullavalaistenkin elämän pysyvän kuntaliitoksen jälkeen miltei ennallaan. Yhtymäkohtia kahdensadan vuoden takaisiin tapahtumiin kuntaliitoksen kanssa vertaaminen on ehkä epäasiallista, mutta sanonta -historia toistaa itseään- toimii myös pienemmässä mittakaavassa. Vertailukelpoinen on myös Viaporin linnoituksen ja aluetoimistoksi muuttuvan kunnantoimiston kohtalo. Voittamaton kansallinen symboli siirtyi miehittäjän haltuun lyhyen piirityksen jälkeen juonittelun seurauksena lähes laukaustakaan ampumatta toukokuussa 1808. Kunnallinen itsenäisyyden linnake taas laskee viirinsä, murskaa vaakunansa, ja muuttuu alkavalta uudelta vuodelta toimimaan aluetoimistona, Kokkolan kaupungin sivukonttorina.

Tähän yhtymäkohdat suuriruhtinaskunnan historian kanssa toivottavasti jäävätkin. Sodan, sortovuodet, nälänhädät ja muut onnettomuudet kuuluvat vain kansalliseen historiaan. Tulevaisuutta tullaan rakentamaan 2000- luvun ehdoin, osana kehittyvää kaupunkia.

Kenties ei päättäjillä ollut vuosi takaperin paljon vaihtoehtoja. Hyväksyä kuntaliitos tai tulla liitetyksi tulevaisuudessa osaksi suurempia ilman omaa päätäntävaltaa asiaan. Ehkä 100 vuotta itsenäisenä kuntana oli kaikki se mihin pienen ja vähäväkisen pitäjän resurssit riittivät. Luultavasti muutosta normaalielämässä vuoden vaiheen jälkeen edes huomaa. Suurin muutos alkajaisiksi tulee ehkä olemaan siirtyminen toisen jätteidenkäsittely organisaation alaisuuteen, mutta se onkin jo oman tarinan aihe itsessään.

Todellakin viimeiset itsenäisen Ullavan päivät ovat käsillä. Vuodenvaihteeseen on enää runsaat kaksikymmentä päivää. Jotta tätä siirtymää ”pimeyden valtakuntaan” voitaisiin Ullavan perukoillakin viettää asiaankuuluvasti, voisi kaikki jouluvalot sammuttaa ennen uuden vuoden vastaanottamista, eikä yhtäkään rakettia tai pommia tulisi räiskiä taivaalle. Nämäkin rahat löytäisivät paremman kotinsa lukuisista hyväntekeväisyys keräyksissä. Pimeys ja hiljaisuus voisi alkaa viittä vaille ”Juhlahetken” ja päättyä puoli tuntia keskiyön jälkeen. Kälviällä ja Lohtajallakin voitaisiin tehdä samoin. Tällainen pimennys ja hiljainen protesti toteutuessaan olisi osoitus päättäjille mitä mieltä suuresta liitoksesta kansan keskuudessa oikeasti ollaan

Kokkola juhlii kasvuaan näyttävästi kantakaupungin keskustassa järjestettävässä juhlassa uuden vuoden yönä. Uusille kaupunkilaisille on tarjolla vaihtelevaa ohjelmaa vauvasta vaariin. Linja-autokuljetuskin on luvattu järjestää. Siis vain leipä puuttuu, sirkushuvit tuntuvat järjestyvän näppärästi.

*Tääll` olo meill` on verraton
ja kaikki suotuisaa:
vaikk` onni mikä tulkohon,
maa, isänmaa se meillä on.
Mi maailmass` on armaampaa
ja mikä kalliimpaa?*

Maamme

J.L.Runeberg

RAUNO NIIRANEN